

at קריאת התורה מנינים backyard

Reviewed by Rav Moshe Heinemann שליט"א

Written by Shalom Aryeh Greenfield

ספר תורה Storing and moving a

- **Storing a ספר תורה in one's home:** One must treat a ספר תורה with tremendous respect. If one has a ספר תורה in his house he is required to act in a respectful manner¹. A person may not change a baby in the same room as a ספר תורה or do anything else disrespectful. Even though in front of a ספר or מזוזה, a כלי תוך כלי or a מחיצה is sufficient to allow for certain things to be done, this is not sufficient for a ספר תורה². One should consult his Rav before bringing a ספר תורה into his house. One should store the ספר תורה in the house where it will receive the most כבוד, even if it means that the ספר תורה will need to be moved for laining³. One must be extremely careful that the ספר תורה will not get wet during storage or when it is being used. Moisture can damage the ספר תורה and be מוחק its אותיות.
- **Moving a ספר תורה:** In general, a ספר תורה should not be moved around to use at different מנינים⁴. The people should come to where the ספר תורה is. (If two מנינים are in adjacent yards, one can be מקיל to move the ספר תורה between them.) However, בדיעבד, if it is not practical for the מנין to go to the property where the ספר תורה is kept and lain there, the ספר תורה may be brought to them⁵.
- **If one has an ארון קודש to keep the ספר תורה in⁶:** If one needs to move the ספר תורה he should move it in the ארון קודש. If this is not practical, he should move the ארון first and then the ספר תורה to the ארון קודש.
- **Bringing in the ספר תורה:** If the ספר תורה is being stored at a different property, they should preferably bring the ספר תורה in before davening and return it after davening⁷. If they do not have an ארון קודש, and it is left on a table during davening, it should preferably be kept wrapped in a טלית until they are ready to lain. Also, someone should stay next to it the entire time. If the ס"ת is not available before davening, and must be retrieved during davening; one should rather not miss חזרת הש"ץ and instead bring it during תחנון⁸.

¹ ירו"ד סי' רפ"ב

² ירו"ד סי' רפ"ב סעיף ח'

³ כד שמעתי ממו"ר הרב משה היינעמאן שליט"א

⁴ או"ח סי' קל"ה סעיף י"ד

⁵ עיין בה"ל סי' קל"ה ד"ה אין מביאין לענין עשרה בני אדם בבית האסורים

⁶ מ"ב סי' קל"ה ס"ק מ"ט

⁷ שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ד' סימן ס"א - "דלכן מסתבר שאף התפילה עצמה עדיפא כשאיכא ס"ת"

⁸ כד שמעתי ממו"ר הרב משה היינעמאן שליט"א

When people are laining their own עליה

In general, one does not lain his own עליה, but rather the בעל קריאה does⁹. Under the current circumstances, due to social distancing, people may have to lain their own עליה.

When one person is laining the entire קריאה:

If only one person is laining and receiving עליות for the entire פרשה he nonetheless makes a ברכה on each עליה¹⁰.

- If the בעל קריאה has a family member at the מנין from whom he is not required to keep social distancing, the בעל קריאה and his family member should alternate עליות.
- On שבת the seventh עליה also functions as מפטיר. (He does not repeat פסוקים to lain an additional עליה for מפטיר.) He says קדיש after the הפטרה¹¹.
- On a שבת that מפטיר is from a different פרשה in the תורה, he combines the עליות to have six from the regular laining. He then rolls the ספר תורה and lains מפטיר which is also שביעי. He is called up as שביעי מפטיר¹².
- On יום טוב which is not שבת he divides the entire regular laining into four עליות. After rolling to פנחס, פרשת פנחס, he lains a fifth עליה for מפטיר.
- As a rule, one may not receive consecutive עליות from two different ספרי תורה. Therefore, the בעל קריאה lains from only one ספר תורה even if מפטיר is from a different פרשה¹³. However, one person may lain for several מנינים even though each מנין is using a different ספר תורה¹⁴.

When each person's עליה is lained by a different person:

- **Changing the breakup of עליות:** When each person is laining their own עליה and one of them is an experienced בעל קריאה, they may want to change the breakup of where the עליות are. They can give the experienced בעל קריאה one עליה which is as long as several regular עליות. The other people can then receive short עליות. Everyone laining should be notified beforehand which עליה they are getting so that they can prepare it in advance¹⁵.
- Each עליה must be at least three פסוקים¹⁶. The starting and ending place of an עליה can be at a פרשה פתוחה or פרשה סתומה or at least three פסוקים away from such a פרשה¹⁷. Additionally, each עליה should preferably start and end with a דבר טוב¹⁸.

⁹ מייב סיי קמייא סייק חי – כדי שלא לבייש מי שאינו יודע לקרות וגם שלא לאינצווי עם מי שאינו יודע הנקודות והטעמים שרוצה לקרות.

¹⁰ שו"ע או"ח סיי קמייג סעיף ה'

¹¹ מייב סיי רפ"ב י"ק כ"ט

¹² כך שמעתי ממו"ר הרב משה היינעמאן שליט"א. וביאר לי דבתענית במנחה קוראים השלישי רק "מפטיר" כיון שהוא עולה למפטיר, משא"כ בשבת שנוהגין לקרות לשביעי ולמפטיר ועכשיו מצרפים לעליה אחת.

¹³ שו"ע או"ח סיי קמ"ד סעיף ד'

¹⁴ ביאור הלכה סיי קמ"ד

¹⁵ שו"ע או"ח סיי קל"ט סעיף א'

¹⁶ שו"ע או"ח סיי קל"ז סעיף ב'

¹⁷ שו"ע או"ח סיי קל"ח

¹⁸ שו"ע או"ח סיי קל"ח

- **Care must be taken** to never to leave the תורה by itself.
- **Relatives receiving consecutive עליות:** If impossible to avoid it is permitted. They may be called up by name¹⁹.

If there are only seven people laining²⁰; they do not make an עליה for מפטיר, rather, the person who receives שביעי is called up as שביעי מפטיר²¹ and also lains the הפטרה. He does not say חצי קדיש until after the הפטרה²². If חצי קדיש was accidentally said after שביעי, then מפטיר is lained as an additional עליה. The person who receives מפטיר should preferably not be the person who lained שביעי²³.

If there are between two and six people laining and receiving עליות; they should preferably alternate עליות and not give someone two עליות in a row²⁴.

עליה כהן-הן the first

- **Giving a non-כהן the first עליה:** If there is no כהן present at a מנין, a לוי or ישראל is called up. The גבאי says "אין כאן כהן, יעמוד פלוני בן פלוני ישראל / הלוי במקום כהן"
 - If there is a כהן at the מנין, but he does not know how to laining, for the כבוד התורה he should not laining even if he is the only כהן who is present²⁵. He should tell²⁶ the גבאי that he is מוחל²⁷. The גבאי calls up "במחילת הכהן, יעמוד פלוני בן פלוני ישראל / הלוי במקום כהן"²⁸.
 - If a מנין of people will remain even after the כהן has left the area, the כהן should leave the area before the first עליה²⁹ is called up. In such case the גבאי will call up "אין כאן כהן" "אין כאן כהן, יעמוד פלוני בן פלוני ישראל / הלוי במקום כהן". The כהן remains out of the area until after the עולה has finished ברכו and said Hashem's name in the ברכה before laining³⁰.
- **If a כהן received the first עליה and there is no לוי present:** The גבאי calls up the same כהן who received the first עליה for the second עליה³¹. The גבאי says "יעמוד במקום לוי"³².

When the laining is in a different part of davening

- **Hearing laining by a different part of davening:** One is יוצא if he hears laining not in the regular place where we are נוהג to laining³³. The מנין should say the תפילות for הוצאה

¹⁹ כך שמעתי ממורי הרב משה היינעמאן שליטי"א

²⁰ Usually there are eight people who laining – seven regular Aliyos and one for Maftir.

²¹ רמ"א או"ח סי' רפ"ב סעיף ה'

²² מ"ב סי' רפ"ב ס"ק כ"ט

²³ מ"ב סי' רפ"ב ס"ק כ"ח

²⁴ כך שמעתי ממורי הרב משה היינעמאן שליטי"א

²⁵ שו"ע או"ח סי' קל"ט סעיף ב'

²⁶ עיין שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ג' סימן כ'

²⁷ עיין שו"ע או"ח סי' קל"ט סעיף א' שפסק שמי שלא יעלה ונראה דה"ה למי שסידר ועדיין אינו מוכן לקראות

²⁸ כך שמעתי ממורי הרב משה היינעמאן שליטי"א. ויענין זה מצוינו בשו"ת מלמד להועיל חלק א' או"ח סימן י'.

²⁹ רמ"א או"ח סי' קל"ה סעיף ה' ובמ"ב שם ס"ק י"ח ומ"ב סי' תקס"ו ס"ק כ"א

³⁰ שו"ע או"ח סי' קל"ה סעיף ו' ומ"ב סי' קל"ה ס"ק י"ט וס"ק כ"ו

³¹ שו"ע או"ח סי' קל"ה סעיף ח' מובא בשער אפרים שער א' סעיף ז'

³² שערי אפרים שער ז' סעיף א'

³³ כך שמעתי ממורי הרב משה היינעמאן שליטי"א

and הכנסה at that time. On שבת morning these תפילות begin with אין כמוך. During davening, as there is no ספר תורה they do not say these תפילות in their regular place.

- **Listening to שבת מנחה laining from a different מנין:** If a מנין is davening מנחה in one yard, but walking to listen to laining in a different מנין they should say ובא לציון אשרי before hearing laining and then come back for קדיש and שמונה עשרה. קדיש should be said shortly before עשרה שמונה³⁴.
- **Laining at weekday מנחה instead of שחרית:** If a מנין was only able to access a ספר תורה for מנחה,³⁵ they can lain after³⁶ אשרי of מנחה.
- **Laining at שבת מנחה instead of שחרית:** If a מנין was only able to access a ספר תורה for מנחה, they lain the entire פרשה and הפטרה³⁷ when they have gathered for מנחה³⁸ before they begin אשרי. After אשרי ובא לציון they lain the regular שבת מנחה laining³⁹.

Other הלכות that pertain to having a ספר תורה at a מנין

- **נפילת אפים when the ספר תורה is not in an ארון קודש:** If there is no ספר תורה, we do not cover our faces during תחנון⁴⁰. If one is not covering his face, it is not necessary to sit for that part of davening⁴¹. If there is a ספר תורה, even if it is not in an ארון קודש, the מנהג is to cover one's face for תחנון⁴².
- **וייהי בנסוע:** If the ספר תורה is kept on a table during the מנין, they should say ויהי בנסוע and the other תפילות when the טלית is unwrapped from the ספר תורה and it is lifted off the table⁴³. On שבת morning these תפילות begin with אין כמוך.
- **Covering the makeshift בימה:** The מנהג is to use a טלית to cover the table on which the ספר תורה is read⁴⁴. If they do not have a טלית available, they may use any table covering which is a כבוד for the ספר תורה. The owner should say that he is not being מייחד his table covering for the ספר תורה⁴⁵.
- **Walking out of the yard before the ספר תורה:** The people at מנין should wait for the ספר תורה to be brought out of the yard before exiting the door which the ספר תורה is brought out of⁴⁶. People should escort the ספר תורה for ד' אמות out of the חצר.

³⁴ מ"ב ס"י רצ"ב ס"ק ד'

³⁵ מ"ב ס"י קל"ה ס"ק א'

³⁶ כך שמעתי ממורי הרב משה היינעמאן שליט"א ואמר דגם קודם אשרי יכולים לקראות.

³⁷ עיין שו"ת מלמד להועיל ס"י נ"ב

³⁸ משנה ברורה ס"י קל"ה ס"ק ה'

³⁹ שער הציון ס"י קל"ה ס"ק ה'

⁴⁰ רמ"א או"ח ס"י קל"ה סעיף ב' ולענין ירושלים, עיין שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ג סימן קכט

⁴¹ או"ח ס"י קל"ה אליה רבה ס"ק ד', פמ"ג ס"ק ה', סידור דרך החיים ה"ל נפילת אפים ס"ק ה'

⁴² מ"ב ס"י קל"ה ס"ק י"א

⁴³ כך שמעתי ממורי הרב משה היינעמאן שליט"א וגם שמעתי ממורי הרב דוד פיינשטיין שליט"א

⁴⁴ ביאר לי מורי הרב משה היינעמאן שליט"א שהטעם לזה משום דחיישינן שמא ייחדו השלחן להניח שם התורה ויאסר להשתמש בהשלחן. אבל

באמת אם כוון שלא ליחד השלחן לא נתקדש.

⁴⁵ כך שמעתי ממורי הרב משה היינעמאן שליט"א

⁴⁶ שו"ע או"ח ס"י קמ"ט

Other הלכות that pertain to laining

- **If a מנין has one ספר תורה on a day that laining is from two פרשיות:** Sometimes we lain from the תורה in two places. Usually we lain from two ספרי תורה to avoid טירחא דצבורא. However, if a מנין has only one ספר תורה and needs to read from two places, they say חצי קדיש and then roll the ספר תורה even though the ציבור is waiting⁴⁷. (If one person is laining the entire laining, he says קדיש after the הפטרה.) They should not do הגבהה in between.
- **Going up on the right side:** Usually, the person who receives an עליה should go up on the quicker path. If both paths are equal, he should go up on the right side⁴⁸. The same applies when there is no בימה when relevant⁴⁹.
- **Wearing disposable gloves for an עליה or for הגבהה:** It is generally considered a בזיון to wear gloves while holding the עצי חיים of the תורה for הגבהה or an עליה⁵⁰. However, if it is done for health considerations one may wear gloves⁵¹.
- **גלילה & הגבהה:** If people are keeping a social distance, two people from the same household who are at the מנין⁵² should do הגבהה and גלילה. If not, and a capable person is present, the person who has הגבהה should put down the ס"ת while still open, roll it closed, and put on the Mantel⁵³.
- **Laining the הפטרה not from a קלף:** When the הפטרה is read from a קלף everybody listens quietly. However, if the person who is laining the הפטרה is not laining from a קלף, the ציבור should quietly read along from their own חומש⁵⁴.
 - **Laining the הפטרה from a תני"ך:** If one does not have a הפטרה written on a קלף he should endeavor to lain it from a printed תני"ך⁵⁵. If he cannot obtain a complete תני"ך, he should at least lain from a complete printed ספר⁵⁶. For example, if the הפטרה is from ספר ישעיה he should lain from a complete ספר ישעיה.
- If the מנין does not have a ספר תורה, some say they should read the Parsha to themselves between שחרית & מוסף without any ברכות⁵⁷. The ברכות on the הפטרה are also not said⁵⁸.

⁴⁷ שוי"ע או"ח סי' קמ"ד סעיף ג'

⁴⁸ שוי"ע או"ח סי' קמ"א סעיף ג'

⁴⁹ כך שמעתי ממורי הרב משה היינעמאן שליט"א

⁵⁰ דבר זה נלמד מכיסוי הדם. ועיין פסחים דף נז בעובדא דישכר איש כפר ברקאי שכריך ידה בשיראי ועביד עבודה.

⁵¹ עיין שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ב סימן טז

⁵² עיין מ"ב סי' קמ"א ס"ק כ"א. ובעניינו שלא קבעו מנהג לקרוא המגביהה והגולל בשם אין על מה לחוש. ועוד ביאר לי מורי הרב משה היינעמאן שליט"א טעם לזה משום שהגבהה וגלילה נחשבים כיבוד אחד ויכולים לקרות לשני בני משפחה.

⁵³ כך שמעתי ממורי הרב משה היינעמאן שליט"א

⁵⁴ מ"ב סי' רפ"ד ס"ק י"א

⁵⁵ הגיד לי ממורי הרב משה היינעמאן שליט"א שכשהיה לומד בלייקוואווד אצל הרב אהרן קוטלר זצ"ל ולא היה להם הפטרה הנכתב על קלף, היה מקפיד שיקראו דווקא מתני"ך הנדפס ולא מספר הנדפס.

⁵⁶ מ"ב סי' רפ"ד ס"ק א'

⁵⁷ עיין שוי"ע או"ח סי' קמ"ג סעיף ג' ומ"ב שם סק"ט

⁵⁸ שוי"ע או"ח סי' רפ"ד סעיף א'

- **מי שבירך**: No מי שבירך is said as they are not collecting pledges for a Shul. However, a מי שבירך is said for a יולדת, חתן, כלה, or בר מצוה. The גבאי leaves out the part of בעבור שיתן or says ⁵⁹ לצדקה.

מטעות תורה:

If a mistake was found in a ספר תורה: If a mistake was found in a ספר תורה they do not laining from it until it is fixed. If the mistake was found during laining in a Shul that has more than one ספר תורה, generally the מנין will put back the ספר תורה and continue the laining from a different ⁶⁰ ספר תורה. There are a couple exceptions wherein they may finish the laining from that ספר תורה. An example is חסרות ויתירות והמבטא ⁶¹.

- **Mistake found when there is only one ספר תורה:** If a mistake which makes the ס"ת considered פסול even ⁶² בדיעבד was found in a ספר תורה between עליות and there is not another ספר תורה available, they finish laining with עליות, but without any ⁶³ ברכות.
 - If the mistake was discovered during an עליה after the person who was laining had read three Pesukim ⁶⁴, he should finish laining the entire פרשה and then make a ברכה אחרונה. The שליש של פסוקים functions as מפטיר. The הפטרה is then read without ⁶⁵ ברכות.
 - **If one person is laining the entire פרשה when a mistake is found**, he should close the ספר תורה and sit down for a moment between עליות ⁶⁶.
- **If there is no one present at the מנין who can determine whether the only ספר תורה is still כשר:** If the ספר תורה is בחזקת כשרות and the people present do not know if it is a problem, they can rely on its חזקה until they are able to ask ⁶⁷.

⁵⁹ כך שמעתי ממו"ר הרב משה היינעמאן שליט"א

⁶⁰ שוי"ע או"ח סי' קמ"ג סעיף ד'

⁶¹ מ"ב סי' קמ"ג ס"ק כ"ז

⁶² מ"ב סי' קמ"ג ס"ק כ"ט

⁶³ שוי"ע או"ח סי' קמ"ג סעיף ד' ומ"ב ס"ק כ"ט

⁶⁴ כך שמעתי ממו"ר הרב משה היינעמאן שליט"א

⁶⁵ מ"ב סי' קמ"ג ס"ק כ"ט

⁶⁶ טור או"ח סי' קמ"ג מביא בשם תוספתא מגילה פ"ג הלכה ו' שעומד וקורא ויושב וחוזר ועומד וקורא. וא"כ מביא בשם הרא"ש שהתוספתא נשנית לפי המנהג הראשון שהיה ראשון מברך לפניו והאחרון לאחריה לכך צריך לישב בכל פעם ופעם להכיר שהן ז' אבל האידינא שצריך לברך בכל פעם ופעם ברכה ראשונה ואחרונה אי"צ לישב. א"כ, בעניינינו חזר הדין למקומו.

⁶⁷ כך שמעתי ממו"ר הרב משה היינעמאן שליט"א